

ЗАКОН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА НАСИЛСТВОТО И НЕДОСТОЈНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА СПОРТСКИТЕ НАТПРЕВАРИ

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ [1](#)Закон за спречување на насилиството и недостојното однесување на спортските натпревари („Службен весник на Република Македонија“ бр. 89/2004; 142/2008; 135/2011; 27/2014 и 154/2015 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 150/2021).

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат прашањата што се однесуваат на насилиството и недостојното однесување на спортските натпревари, мерките за нивно спречување заради безбедност на гледачите, натпреварувачите и другите учесници во спортските натпревари, како и обврските на организаторите и овластувањата на надлежните органи за спроведување на тие мерки.

Член 2

Спортски натпревар, во смисла на овој закон, е секое поединечно натпреварување во организиран систем на спортски натпревари, согласно со одредбите на Законот за спортом.

Организатор на спортски натпревар, во смисла на овој закон, се спортски клубови и национални спортски федерации, како и други правни и физички лица кои организираат спортски натпревар согласно со одредбите на Законот за спортом.

Спортски терен, во смисла на овој закон, претставува просторот на кој се врши спортското натпреварување, како и просторот меѓу гледалиштето и просторот на кој се врши спортското натпреварување.

Маскирано лице, во смисла на овој закон, е лице кое користи средства на телото (лице, глава и слично) заради создавање на потешкотии при утврдувањето на неговиот идентитет, односно заради прикривање на неговиот идентитет.

Редари, во смисла на овој закон, се лица ангажирани од страна на организаторот, доброволно пријавени лица или членови на клубот, навивачи и други лица, како и работници за приватно обезбедување од правните лица кои вршат приватно обезбедување во вид на давање на услуги (во натамошниот текст: правните лица кои вршат приватно обезбедување).

Член 3

Под насилиство и недостојно однесување на спортските натпревари се смета:

- поседување или конзумирање на алкохолни пијалаци или опојни drogi, поседување на пиротехнички средства, оружје и други средства погодни за нанесување повреди или за предизвикување на насилиство од страна на лица кои доаѓаат на спортските натпревари, во целиот временски период при доаѓање, за време и по одржувањето на спортскиот натпревар;
- внесување и употреба во спортските објекти на алкохолни пијалаци, опојни drogi, пиротехнички средства, оружје и други средства погодни за нанесување повреди или за предизвикување на насилиство;

- внесување и истакнување на транспаренти, знамиња и други предмети со текст, слика, знак или други обележја, како и пеење на песни или дофрулување на пораки кои предизвикуваат и поттикнуваат омраза или насилиство врз основа на расна, национална и верска припадност или врз основа на други особини;
- фрлање предмети на спортскиот терен или во гледалиштето,
- палење и фрлање на пиротехнички средства;
- палење на навивачките реквизити, знамиња на други држави, знамиња на клубови и други предмети;
- повикување, поттикнување и учествување во тепачка или физички напад на спортисти, гледачи, редари, службени лица, организатори на натпреварот и други учесници во спортските натпревари;
- физичка пресметка меѓу учесниците на спортските натпревари;
- недозволено влегување на спортскиот терен од страна на гледачите;
- оштетување или уништување на спортскиот инвентар и други делови од спортскиот објект, како и на превозните средства во целиот временски период при доаѓање, за време и по одржување на спортскиот натпревар;
- недозволено влегување во делот на гледалиштето на објектот за спорт кој е наменет за противничките навивачи,
- престојување или задржување на навивачи во делот на гледалиштето за кое не поседуваат влезница или пропусница која ја издава организаторот на натпреварот и
- недозволено влегување на навивачи во објектите кои се во функција на вршење на спортските активности.

Сите дејствија утврдени во ставот 1 на овој член претставуваат потежок облик на насилиство и недостојно однесување, доколку се извршуваат од страна на маскирано лице.

Член 4

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да ја процени можноста за случување на насилиство и недостојно однесување на спортскиот натпревар и да преземе соодветни мерки за нивно сузбивање и спречување, пропишани со овој или со друг закон.

Организаторот на спортскиот натпревар во процената на опасноста од насилиство и недостојно однесување при преземањето на потребните мерки за нивно сузбивање и спречување е должен да соработува со полицијата и другите надлежни органи.

Член 5

Организаторот на спортскиот натпревар, зависно од видот на спорот и нивото на спортскиот натпревар, видот на спортскиот објект, очекуваниот број на гледачи и процената за опасност од насилиство и недостојно однесување е должен на спортскиот натпревар да обезбеди доволен број редари.

Редарите од ставот 1 на овој член, освен ангажираните работници за приватно обезбедување, се должни да имаат на себе елек со светлоодбојни ленти на кои има натпис „Редар“ кој видливо се разликува од ознаките на припадниците на Министерството за внатрешни работи.

Организаторот на спортскиот натпревар може да договори со гостинскиот клуб редарските работи меѓу гледачите на гостинскиот клуб да ги вршат редари од гостинскиот клуб.

II МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА НАСИЛСТВОТО И НЕДОСТОЈНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА СПОРТСКИТЕ НАТПРЕВАРИ

1. Превентивни мерки

Член 6

Со цел за превентивно дејствување и намалување на ризикот од појавување на насилиство и недостојно однесување на спортските натпревари, организаторот е должен да:

- обезбеди примерно однесување на својот клуб и неговите навивачи;
- ги информира соодветно своите навивачи (преку состаноци, издавање на билтени и друго);
- ги координира активностите на клубовите, при одење со своите навивачи на спортски натпревари, на кои тие клубови и нивните навивачи се гости;
- утврди кои спортски натпревари се сметаат за натпревари со зголемен ризик и кои мерки е должен да ги преземе согласно со членовите 4, 8 и 10 од овој закон;
- изготви план за превентивно дејствување и организација на спортски натпревар и
- изготви план за евакуација во случај на итност.

2. Мерки кои се преземаат на спортските натпревари

Член 7

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да обезбеди доволен број редари заради:

- оневозможување на влез на лице кое не поседува влезница,
- забранување на пристап во објектот во кој се одржува натпреварот на лица кои се под дејство на алкохол или други опојни средства,
- оневозможување на внесување или продажба на алкохолни пијалаци во спортскиот објект,
- оневозможување на внесување предмети во спортскиот објект кои можат да се фрлаат, односно можат да се употребат за насиливо однесување во спортскиот терен или гледалиштето,
- оневозможување на внесување на транспаренти и обележја со кои се поттикнува расна, национална, верска или друга нетрпеливост,
- предупредување, односно оддалечување на гледачите кои можат со пеење на песни или дофрлување на навредливи пораки да предизвикаат и поттикнат омраза врз основа на расна, национална и верска припадност,
- опоменување, односно оддалечување на гледачите со чие недостојно однесување може да се предизвика насилиство на спортскиот натпревар,
- оневозможување на недозволено влегување на гледачите во спортскиот терен, како и во објектите кои се во функција на вршење на спортските активности,
- оневозможување на оштетување или уништување на спортскиот инвентар и други делови од спортскиот објект,
- оневозможување на недозволено влегување во делот на гледалиштето на спортскиот објект наменет за противничките навивачи,
- опоменување и оддалечување на навивачите кои престојуваат или се задржуваат во делот на гледалиштето, односно седат на место за кое не поседуваат влезница и
- оневозможување на каков било облик на насиливо и недостојно однесување.

Обврските од ставот 1 на овој член редаките ги извршуваат со усно укажување, известување и давање насоки на јасен, разбирлив и недвосмислен начин, освен работниците за приватно обезбедување кои обврските ги вршат согласно со посебен закон.

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да изготви и достави план за обезбедување до Министерството за внатрешни работи најдоцна 48 часа пред почетокот на спортскиот натпревар.

Член 8

Организаторот е должен да оствари соработка со Министерството за внатрешни работи, заради спроведување на мерките кои се однесуваат на одржување на јавниот ред и мир.

Организаторот е должен за време на спортските натпревари да обезбеди присуство на служба за медицинска помош и на други надлежни органи и организации и јавни служби (противпожарни единици, комунални служби и друго).

Член 8-а

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да ги преземе и мерките утврдени во членот 10 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 17 и 18 од овој закон.

Член 8-б

Гостинскиот спортски клуб кој учествува на спортски натпревар е должен да:

- ја извести надлежната национална спортска федерација за организираното доаѓање на неговите навивачи, најдоцна 72 часа пред почетокот на спортскиот натпревар,
- води евиденција за отстапени влезници од организаторот на спортскиот натпревар со податоци содржани во евиденцијата утврдена во членот 10 став 1 алинеја 16 од овој закон и
- преземе и други потребни мерки за клубот и неговите навивачи да не бидат причина за предизвикување на насилиство и недостојно да се однесуваат на спортскиот натпревар.

Личните податоци од ставот 1 алинеја 2 на овој член се чуваат три години од денот на внесувањето во евиденцијата.

3. Мерки кои се преземаат на спортските натпревари со зголемен ризик

Член 9

Спортски натпревари со зголемен ризик се:

- домашни и меѓународни спортски натпревари од поголемо натпреварувачко значење,
- спортски натпревари на кои се очекува присуство на голем број гледачи и.
- спортски натпревари на кои се очекува присуство на навивачи на гостински клубови.

Кои домашни и меѓународни спортски натпревари, во смисла на ставот 1 алинеја 1 на овој член, ќе се сметаат за натпревари од поголемо натпреварувачко значење, со пропис одредува надлежната национална спортска федерација во Републиката.

Спортските натпревари со зголемен ризик ги одредуваат надлежните национални спортски федерации и за нивното одржување се должни најдоцна во рок од 48 часа пред почетокот на спортскиот натпревар да го известат Министерството за внатрешни работи и спортските клубови кои се учесници на натпреварот.

Член 10

За спортските натпревари со зголемен ризик организаторот на спортскиот натпревар, покрај

обврските од членот 7 од овој закон, е должен да:

- ги извести веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа пред почетокот на спортскиот натпревар надлежните органи, спортските организации, како и спортистите кои учествуваат во спортскиот натпревар,
- одреди одговорно лице кое ќе раководи со спроведувањето на мерките за спречување на насилното и недостојното однесување на гледачите и за соработка со Министерството за внатрешни работи,
- достави до Министерството за внатрешни работи план за превентивно дејствување и организација на спортскиот натпревар и план за евакуација во случај на итност,
- оствари соработка со преставниците на клубовите на навивачите заради давање помош при одржувањето на редот на спортскиот натпревар,
- оствари соработка со Министерството за внатрешни работи заради постапување по насоките кои се однесуваат на обезбедување на јавниот ред и мир на спортскиот натпревар,
- обезбеди пред спортскиот објект раздвојување и упатување на противничките групи навивачи кон посебните влезови,
- обезбеди одвојување на домашните и гостинските навивачи во гледалиштето,
- пушти во продажба влезници во зависност од капацитетот на спортскиот објект,
- обезбеди на денот на одржувањето на спортскиот натпревар продажбата на влезниците да се врши на посебни продажни места надвор од спортскиот објект,
- обезбеди техничка опрема за следење и снимање на однесувањето на гледачите,
- обезбеди просторија за укажување на итна медицинска помош,
- обезбеди простор за безбедно сместување на превозните средства на гостинскиот клуб,
- ги преземе сите потребни мерки за домашниот клуб и неговите навивачи да не бидат причина за предизвикување на насилиство и недостојно однесување на спортскиот натпревар,
- оствари координација со Министерството за внатрешни работи пред да ги пушти влезниците во продажба,
- обезбеди контролирана продажба на влезници со увид во документ за лична идентификација со можност едно лице да купи најмногу до пет влезници,
- води евидентија за продадени и отстапени влезници која особени содржи реден број, датум на продажба, име и презиме, назив на спортски клуб, адреса на живеење, односно престојување, трибина, блок, ред и седиште,
- не дозволи влез на навивачи од гостински спортски клуб за кои не бил претходно известен, согласно со членот 11 став 1 алинеја 1 од овој закон и
- дозволи влез на навивачи од гостински спортски клуб за кои бил претходно уредно известен согласно со членот 11 став 1 алинеја 1 од овој закон и да ги смести во делот на гледалиштето определен за гостински навивачи.

Кај спортските натпревари со зголемен ризик, за контрола на влез, преглед на гледачи, физичко обезбедување и внатрешно обезбедување на спортскиот објект, организаторот на спортскиот натпревар е должен да ги користи услугите на правните лица кои вршат приватно обезбедување.

Личните податоци од ставот 1 алинеја 16 на овој член се чуваат три години од денот на внесувањето во евиденцијата.

Член 11

Гостинскиот спортски клуб кој учествува на спортски натпревар со зголемен ризик е должен

да:

- го извести организаторот на спортскиот натпревар за организираното доаѓање на неговите навивачи, како и за сите елементи битни за клубот и неговите навивачи, најдоцна 72 часа пред почетокот на спортскиот натпревар,
- ја утврди маршрутата на движење на неговите навивачи за кои претходно го известил организаторот на спортскиот натпревар во координација со Министерството за внатрешни работи,
- одреди редари и одговорно лице од клубот кои ќе патуваат заедно со неговите навивачи за кои претходно го известил организаторот на спортскиот натпревар и го задолжи одговорното лице да го информира Министерството за внатрешни работи за текот на организираното патување и пристигнување на навивачите,
- води евиденција за отстапени влезници од организаторот на спортскиот натпревар со податоци содржани во евиденцијата утврдена во членот 10 став 1 алинеја 16 од овој закон и
- преземе и други потребни мерки за клубот и неговите навивачи да не бидат причина за предизвикување на насиљство и недостојно да се однесуваат на спортскиот натпревар.

Личните податоци од ставот 1 алинеја 4 на овој член се чуваат три години од денот на внесувањето во евиденцијата.

Член 11-а

Министерот за внатрешни работи ја пропишува формата и начинот на водење на евиденцијата за лица на кои им е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари и на евиденцијата за покренатите постапки за порамнување и за нивниот исход.

Функционерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на спорот ги пропишува формата и начинот на водење на евиденцијата што ја води организаторот на спортскиот натпревар за продадени и отстапени влезници и на евиденцијата што ја води гостинскиот навивачки клуб за отстапени влезници од организаторот на спортскиот натпревар.

Член 12

Министерството за внатрешни работи за време на одржувањето на спортските натпревари со зголемен ризик ги презема сите потребни мерки за спречување на насиљство и недостојно однесување на сите учесници.

Министерството за внатрешни работи најмалку 24 часа пред почетокот на спортскиот натпревар со зголемен ризик врши увид во смисла дали организаторот ги презел потребните мерки кои се однесуваат за спречување насиљство и недостојно однесување на учесниците и доколку записнички констатира одредени недостатоци на организаторот му дава насоки за нивно отстранување.

Член 12-а

Избришан 2

III ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 13

Глоба во износ од 150 до 200 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице, доколку постапи во спротивност со одредбите од членот 3 став 1 алинеи 1 и 2 од овој закон.

Глоба во износ од 180 до 220 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичко лице, доколку постапи во спротивност со одредбите од членот 3 став 1 алинеи 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13 од овој закон.

Глоба во износ од 200 до 250 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичкото лице од членот 3 став 2 од овој закон, доколку постапи во спротивност со одредбите од членот 3 став 1 од овој закон.

Глоба во износ од 180 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице доколку не постапи согласно со членот 13-в став 1 од овој закон.

Член 13-а

За прекршоците утврдени во членот 13 ставови 1 и 2, а во врска со членот 3 став 1 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10 од овој закон надлежниот суд на физичкото лице може да му изрече и прекршочна санкција забрана за влез и присуство на спортски натпревари во траење најмногу до три години.

Член 13-б

Надлежниот суд за правосилната одлука со која е изречена прекршочна санкција, забрана за влез и присуство на спортски натпревари го известува подносителот на барањето за поведување на прекршочна постапка, како и националните спортски федерации.

Националните спортски федерации од ставот 1 на овој член се должни да го известат организаторот на спортскиот натпревар за лицата на кои им е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на спортски натпревари, како и спортскиот клуб доколку тие лица се негови регистрирани навивачи.

Организаторот на спортскиот натпревар или договорниот дистрибутер за продажба на влезници ќе одбијат да продадат или отстапат влезница за одреден натпревар на лице на кое е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на спортски натпревари.

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да ги преземе сите мерки за оневозможување на пристап во спортскиот објект на лице за кое знае или е должен да знае дека му е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на спортски натпревари.

Член 13-в

Лицето на кое му е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на спортски натпревари, е должно најдоцна два часа пред почетокот на спортскиот натпревар да дојде и остане во надлежната полициска станица според местото на живеење или престојување за време на спортскиот натпревар и еден час по завршување на спортскиот натпревар.

Во случај кога лицето од ставот 1 на овој член поради здравствени причини, професионални

обврски или други оправдани причини, кои не трпат одложување, не е во можност да дојде и остане во надлежната полициска станица, е должно да ја извести надлежната полициска станица според местото на живеење или престојување за адресата на која ќе се наоѓа во временскиот период од ставот 1 на овој член.

Министерството за внатрешни работи проверува дали лицето од ставот 1 на овој член се наоѓа на адресата од ставот 2 на овој член.

Во случај кога лицето нема да се јави во надлежната полициска станица, Министерството за внатрешни работи, во рамките на своите овластувања ќе ги преземе сите неопходни мерки и дејствија за негово пронаоѓање, со цел за извршување на изречената прекршочна санкција.

Член 13-г

За лицата на кои им е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на спортски натпревари Министерството за внатрешни работи води евиденција.

Во евиденцијата од ставот 1 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат особено следниве лични податоци: реден број, датум на евидентирање, име и презиме на сторителот на прекршокот, датум и место на раѓање, живеалиште, односно престојувалиште, вид на прекршокот, број и датум на правосилна одлука со која е изречена прекршочната санкција, за кои спортски натпревари се однесува забраната, времетраење на забраната за влез и присуство на спортски натпревари и припадност на навивачка група.

Личните податоци од ставот 2 на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето во евиденцијата.

Член 14

Глоба во износ од 500 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на организаторот на спортскиот натпревар, ако:

- не преземе мерки за сузбивање и спречување на насиљство и недостојно однесување на спортскиот натпревар (член 4 став 1);
- не соработува со надлежните органи (член 4 став 2);
- не обезбеди доволен број редари (член 5 став 1),
- не постапи согласно со членот 7 од овој закон,
- не соработува со Министерството за внатрешни работи и не обезбеди присуство на служба за медицинска помош и на други надлежни органи и организации и јавни служби (член 8),
- не постапи согласно со членот 10 од овој закон и
- не постапи согласно со членот 13-б став 4 од овој закон.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице на организаторот за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Член 14-а

Глоба во износ од 500 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на организаторот на спортскиот натпревар ако не постапи согласно со насоките на Министерството за внатрешни работи и не ги отстрани констатираните недостатоци (член 12 став 2).

Член 14-б

Глоба во износ од 500 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на надлежната национална спортска федерација доколку не постапи согласно со членот 9 став 3 од овој закон.

Глоба во износ од 500 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на националната спортска федерација доколку не го извести организаторот на спортскиот натпревар и спортскиот клуб за лицата на кои им е изречена прекршочната санкција (член 13-б став 2).

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во националната спортска федерација за прекршоците од ставовите 1 и 2 на овој член.

Член 15

Глоба во износ од 500 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на гостинскиот спортски клуб, ако во рок од 72 часа не ја извести надлежната национална спортска федерација и организаторот на спортскиот натпревар и не ги преземе потребните мерки согласно со членовите 8-б и 11 од овој закон.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во спортскиот клуб за прекршокот од ставот 1 на овој член. [3](#)

Член 15-а

За прекршоците утврдени во членовите 13, 14, 14-а, 14-б и 15 од овој закон, униформираниот полициски службеник на Министерството за внатрешни работи е должен на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.

Униформираните полициските службеници се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози од ставот 1 на овој член и за исходот на покренатите постапки.

Во евиденцијата од ставот 2 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојуалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

Личните податоци од ставот 3 на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот за внатрешни работи.

Член 15-б

За сите прекршоци предвидени со овој закон прекршочната постапка ја води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 15-в

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице се врши согласно со Законот за прекршоците.

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.